

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Årsberetning 2022

NIBIO ÅRSBERETNING | 2022

Innholdsfortegnelse

1	Leders beretning.....	3
2	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	5
	2.1 NIBIO og samfunnsoppdraget	5
	2.2 Organisasjon og ledelse i NIBIO.....	6
	2.3 Utvalgte hovedtall	6
	2.3.1 Nøkkeltall – økonomi	6
	2.3.2 Utvalgte volumtall om NIBIOs virksomhet.....	8
3	Årets aktiviteter og resultater	11
4	Årsregnskap	13
	4.1 Ledelseskomentarer til Årsregnskap 2022	13
	4.2 Resultatregnskap	15
	4.3 Balanse	16

Kalv av østlandsk rødkolle, Melleby gård, Rakkestad. Foto: Morten Günther

1 Leders beretning

NIBIO kan se tilbake på et år med gode resultater, både faglig og økonomisk. Instituttet har levert på sitt omfattende samfunnsoppdrag, og framstår ved inngangen til 2023 som et faglig og økonomisk solid institutt. NIBIO har gode forutsetninger for å ta fatt i de mulighetene som ligger foran oss.

NIBIO har tilpasset seg overgangen fra nær to år med pandemi og nedstengning til en ny normalsituasjon på en god måte. Gjennom faglige og sosiale samlinger på ulike nivåer i instituttet har NIBIO investert betydelig i å "retablere" det fysiske samværet og det kollegiale arbeidsmiljøet. I så måte var den interne NIBIO-konferansen for alle ansatte i november et viktig høydepunkt.

Viktigheten av å treffes og bli bedre kjent, både faglig og sosialt, forsterkes av at NIBIO står i et generasjonsskifte. I tillegg er det større dynamikk i arbeidsmarkedet enn tidligere, og mange nye prosjekter krever ny kompetanse. Dette medfører mange nyansettelser, og i 2022 fikk de NIBIO-ansatte om lag 70 nye kolleger. Til sammen har NIBIO de tre siste årene gjennomført 235 ansettelsesprosesser; 45 % av kandidatene hadde ikke-norsk bakgrunn. I tallet 235 inngår også en andel på nærmere 55 personer som hadde en arbeidsmessig relasjon til NIBIO på søknadstidspunktet.

NIBIO har bred kompetanse og arbeider med mange ulike fagområder som dekker viktige spørsmål og samfunnsutfordringer så vel i Norge som internasjonalt. Derfor har vi god kontakt med et stort antall ulike samfunnsaktører. NIBIO skiller seg ut ved å kombinere forskning og utvikling som er rettet mot både næringsliv og forvaltning, og dette gir instituttet en unik posisjon. Dette manifesteres gjennom en omfattende prosjektportefølje, med rundt 1600 løpende prosjekter. Prosjektene representerer en stor faglig spennvidde i mange ulike markedssegmenter regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Dette har vi redegjort for i rapportens kap. 3. Vi opplever stort engasjement knyttet til prosjektutvikling og søknadsskriving til ulike nasjonale og internasjonale utlysninger. Tilslagsprosenten i de nasjonale utlysningene har vært god i 2022. Samtidig har vi fått tilslag på totalt 15 av 50 omsøkte prosjekter innen Horisont Europa. NIBIO har økt sine oppdragsinntekter med om lag 15 % i 2022, i tråd med de ambisjonene som er satt i strategisk plan. Dette betyr at NIBIO går inn i 2023 med en stor porteføljereserve.

NIBIO skal ikke bare være en nasjonal kunnskapsorganisasjon, men også et regionalt kompetansesenter som bidrar til god forvaltning og lokal verdiskaping. Ressursgrunnlaget har stor geografisk variasjon og NIBIOs regionale struktur er derfor svært viktig for å kunne oppfylle samfunnsoppdraget. NIBIO satser målrettet for å bygge regionalt fagmiljø og samarbeid med andre og dermed styrke sin regionale posisjon. Våre stasjoner og kontorer landet rundt gir instituttet en unik posisjon for å ta del i de omstillingsprosessene samfunnet skal gjennom og den verdiskapingen som skal skje med utgangspunkt i det norske ressursgrunnlaget. Gjennom satsningen i Nordland og Bodø utvikler vi vår aktivitet i det blå-grønne segmentet. Etableringen i Steinkjer konsolideres, blant annet med omfattende forsøksaktivitet på Tuv prestegård.

I tillegg til å være et forskningsinstitutt er NIBIO også et forvaltningsstøtteorgan med et viktig statsoppdrag. Som forvaltningsstøtteorgan skal NIBIO både yte beredskapstjenester og samle inn, systematisere og formidle kunnskap til bruk i forvaltning og næring. Innenfor statsoppdraget har NIBIO ansvar for å levere kunnskapsstøtte i form av kart, statistikk, analyser og utredninger. Virksomheten ivaretar samfunnets behov for informasjonsberedskap innenfor landbruks- og arealsektoren, og bidrar til viktige prosesser i forvaltningen både nasjonalt og regionalt. NIBIO legger stor vekt på å følge føringene departementet gir gjennom sine tildelingsbrev, sikre høy kvalitet på leveransene og dokumentere samfunnsnyttene av denne delen av virksomheten.

NIBIO er opptatt av mangfold og vi legger vekt på å tilby et inkluderende arbeidsmiljø med likeverd og muligheter for alle. Når alle ansatte sees under ett er det en jevn kjønnsfordeling i NIBIO, 53 % menn

og 47 % kvinner. Mellomledernivået er om lag likefordelt. Det arbeides målrettet for å øke andelen kvinner med godkjent seniorforsker med professor-kompetanse.

Også for regnskapsåret 2021 mottok NIBIO ren beretning fra Riksrevisjonen. Dette viser at NIBIO har systemer og prosedyrer som sikrer god oppfølging og god kontroll på instituttets økonomi.

Riksrevisjonen gjennomførte i 2020 en forvaltningsrevisjon av NIBIO. Anbefalingene og andre påpekte forhold er fulgt opp. Egenevalueringen som ble gjennomført i 2022, i forlengelsen av forvaltningsrevisjonen, konkluderer med at NIBIO langt på vei har svart ut og oppfylt målene med fusjonen i 2015. Når det gjelder arkivverkets tilsyn i 2021 følges anbefalingene opp i henhold til plan.

NIBIO leverer et godt økonomisk resultat for 2022. Omsetningen har økt med 93 mill. kr fra 2021, og utgjør knappe 860 mill. kr. Inntektene fra tilskudd (forskningsprosjekter) og oppdrag øker med totalt 45 mill. kr sammenlignet med 2021. Samtidig øker kostnadene, både for husleie og ikke minst energi der økningen utgjør rundt 14 mill. kr. Regnskapet viser et overskudd i oppdragsvirksomheten på i underkant av 10 mill. kr som i sin helhet settes av til instituttets virksomhetskapital. Ved utgangen av 2022 har NIBIO en solid og ryddig økonomi, med handlingsrom til å investere i virksomhetskritisk infrastruktur, der mange år med presset økonomi har skapt et stort etterslep. Våre ambisjoner er å benytte dette handlingsrommet til å gjøre NIBIO til et enda mer konkurransedyktig og attraktivt institutt. Samlokaliseringen på Ås, som vil bli gjennomført i 2023, er også en viktig del av dette.

I 2022 publiserte NIBIO om lag 340 artikler i poenggivende vitenskapelige tidsskrifter. Antallet artikler og publiseringspoeng ligger noe over gjennomsnittet for de foregående årene. Utstrakt sampublisering med andre forskere nasjonalt og internasjonalt, viser at vi har omfattende samarbeid med andre forskningsmiljøer. Det er levert rundt 180 fagrapporter innen et bredt spekter av problemstillinger. Til tross for pandemien har foredragsaktiviteten vært høy. NIBIOs ansatte har deltatt på mange ulike arrangementer, og holdt om lag 1100 innlegg og presentasjoner. NIBIO er godt synlig i mediebildet, med 4300 registrerte medieoppslag i 2022.

Styret ser med stor tilfredshet på at den positive utviklingen i NIBIO fortsetter i 2022. NIBIO har etablert seg som en velrennomert FoU-institusjon med stor faglig tyngde, og høster anerkjennelse både nasjonalt og internasjonalt. Styret og ledelsen takker de ansatte og de ansattes organisasjoner for god innsats og godt samarbeid – til beste for NIBIO og det viktige samfunnsoppdraget vi har.

Ås, 10. mars 2023

Arne Rørå
Styreleder

Nils Vagstad
Adm. direktør

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2.1 NIBIO og samfunnsoppdraget

NIBIO er et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter, underlagt Landbruks- og matdepartementet (LMD). NIBIO har et eget styre som er oppnevnt av LMD. Styret er NIBIOs øverste organ og består av sju medlemmer. Victor Norman var styreleder i 2022. For øvrig har styret bestått av Kirsten I. Værdal (nestleder), Arne Rørå, Christel Elvestad, Astrid Rømuld, Ingunn M. Vågen og Erling Meisingset. Arne Rørå ble i 2022 oppnevnt som ny styreleder for NIBIO fra og med 2023.

NIBIO er et nasjonalt ledende forskningsinstitutt for utvikling av kunnskap om bioøkonomi, og har i tillegg en sentral rolle som forvaltningsorgan med ansvar for å levere kunnskapsstøtte i form av undersøkelser og målinger, analyser, utredninger kart og statistikk innenfor landbruks- og arealsektoren.

NIBIO skal bidra til matsikkerhet, bærekraftig ressursforvaltning, innovasjon og verdiskaping innenfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringer. NIBIO skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til bruk i nasjonal beredskap, forvaltning, næringsliv og samfunnet for øvrig.

NIBIO skal kombinere en rolle som offensiv aktør i stadig mer konkurranseutsatte oppdragsmarkeder med rollen som langsiktig leverandør av offentlig finansiert forvaltningsstøtte og beredskapsoppgaver. NIBIO skal utvikle et godt og formålstjenlig samarbeid med andre forskningsinstitutter, universiteter og høyskoler.

NIBIO er til stede i og for hele landet. Den regionale strukturen er et viktig fundament for vårt store samfunnsoppdrag, og gir grunnlag for god samhandling med viktige samfunnsaktører landet rundt. NIBIO skal også være internasjonalt konkurransedyktig. Omfattende internasjonalt samarbeid bidrar til å sikre at vi er i forskningsfronten og at Norge får tilgang til det fremste som finnes av kunnskap.

NIBIO vedtok i 2019 en strategisk plan som fortsatt følges opp gjennom konkrete tiltak. Tiltakene skal støtte opp om vårt samfunnsoppdrag, og bidra til at vi svarer opp de tre delmålene som er satt for vår virksomhet.

Høy forskningskvalitet sikres gjennom strategisk tilnærming for å øke både kvantiteten og kvaliteten på internasjonale forskningspublikasjoner, tett forskningssamarbeid med komplementære forskningsmiljøer i inn og utland og på tvers i NIBIO, samarbeid med ulike universitetsmiljøer om utdanning av egne master-, Phd og postdocs, nær kontakt med forvaltning og næring og rekruttering av høyt kvalifiserte forskere og teknisk personell innen de aktuelle fagfeltene.

Fokus på forskningsetikk er et viktig element i arbeidet for å sikre høy forskningskvalitet. Det etiske arbeidet ved NIBIO er lagt opp i samsvar med forskningsetikkloven. Instituttet har etablert et Etisk råd og fastlagt retningslinjer for behandling av mulige brudd på anerkjente forskningsetiske normer. I tillegg til lovpålagte krav har instituttets styre vedtatt etiske retningslinjer som dekker alle sider ved instituttets virksomhet. Akademisk frihet, rolleforståelse, ansvar og kvalitetssikring har fått stor oppmerksomhet også i 2022.

2.2 Organisasjon og ledelse i NIBIO

Per 31.12.2022 hadde NIBIO 708 ansatte.

Instituttet var også i 2022 organisert i fem faglige divisjoner og fire sentrale stabsenheter. De fem fagdivisjonene er Matproduksjon og samfunn, Bioteknologi og plantehelse, Skog og utmark, Miljø og naturressurser og Kart og statistikk. Divisjonene har til sammen 31 underliggende avdelinger. I tillegg fire stabsfunksjoner: Forskning, organisasjon, kommunikasjon og økonomi.

Rammen for NIBIOs FoU-aktiviteter er bioøkonomi og sirkulærøkonomi, som innlemmer matsikkerhet, bærekraftig ressursforvaltning, innovasjon og verdiskaping innenfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringer. NIBIO er et tverrfaglige FoU miljø, med stor bredde innen biologi og naturvitenskap kombinert med økonomi og samfunnsfag, og teknologi.

NIBIO er lokalisert på 15 steder rundt omkring i landet med hovedkontor i Ås. NIBIO hadde ved utgangen av 2022 forskningsstasjoner/kontorer på 15 forskjellige steder i Norge (Ås, Oslo, Apelsvoll, Landvik, Særheim, Bergen, Furuneset, Ullensvang, Tingvoll, Trondheim, Steinkjer, Tjøtta, Bodø, Tromsø og Svanhøvd). Hovedkontoret er på Ås.

2.3 Utvalgte hovedtall

Dette kapitlet gir oversikt over utvalgte hovedtall for NIBIO, herunder nøkkeltall i form av økonomiske størrelser og utvalgte volumtall som sier noe om NIBIOs virksomhet.

2.3.1 Nøkkeltall – økonomi

Inntekter

NIBIOs samlede inntekter i 2022 var 856,5 mill. kr. Driftskostnadene utgjorde 850,5 mill. kr. NIBIO har på bakgrunn av dette et resultat av årets aktiviteter på 9,6 mill. kr, som i sin helhet tilhører oppdragsvirksomheten, og er disponert mot virksomhetskapskapitalen. I tillegg har NIBIO et utbytte fra salg av Sagabygget på 22,4 mill. kr. som også er disponert mot virksomhetskapskapitalen.

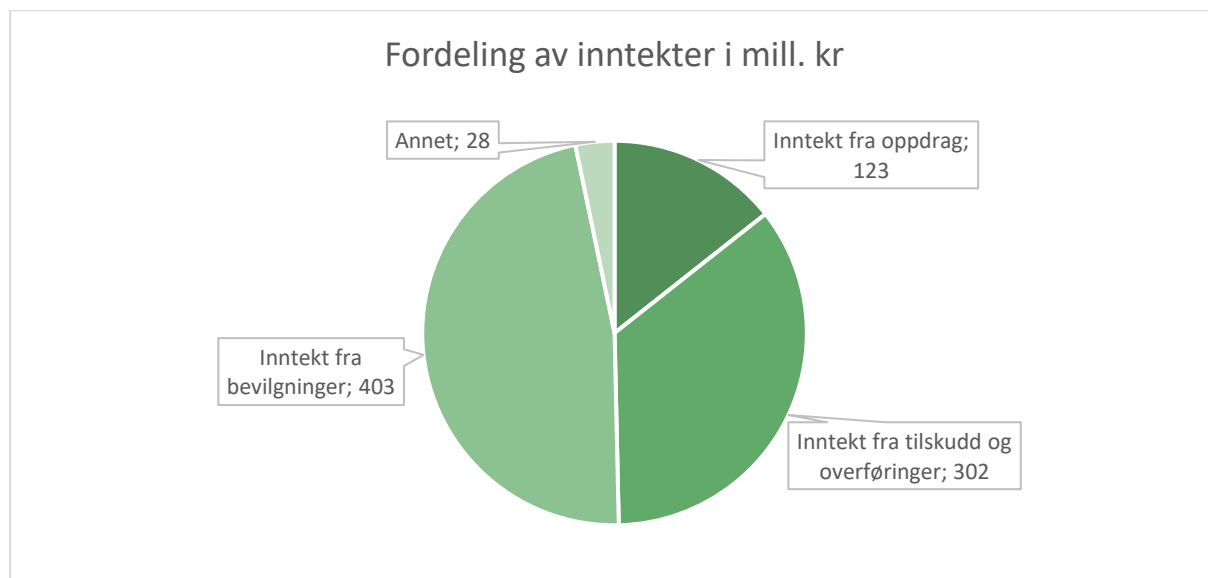
All aktivitet i NIBIO er organisert i prosjekter, og i 2022 hadde NIBIO om lag 1600 prosjekter.

Driftsinntektene på 856,5 mill. kr fordeler seg slik etter fagområde og inntektskategori:

Driftsinntekter fordelt på fagområder/fagdivisjon:

Fordeling av driftsinntekter (mill. kr og % av totalt per divisjon):			
Divisjon	Bevilgning (uten STIM-EU og NFR husleiekompensasjon)	Oppdrag, tilskudd, annet	Totalt
Matproduksjon og samfunn	62,8 34 %	119,4 66 %	182,2 100 %
Skog og utmark	73,8 48 %	81,4 52 %	155,2 100 %
Bioteknologi og plantehelse	59,0 41 %	84,5 59 %	143,4 100 %
Miljø og naturressurser	44,4 32 %	92,7 68 %	137,1 100 %
Kart og statistikk	103,5 73 %	37,7 27 %	141,2 100 %
Staber inkl. Eiendom	42,1 43 %	55,2 57 %	97,3 100 %
Sum driftsinntekt	385,6 45 %	470,8 55 %	856,5 100 %

Driftsinntekter fordelt på inntektskategori:

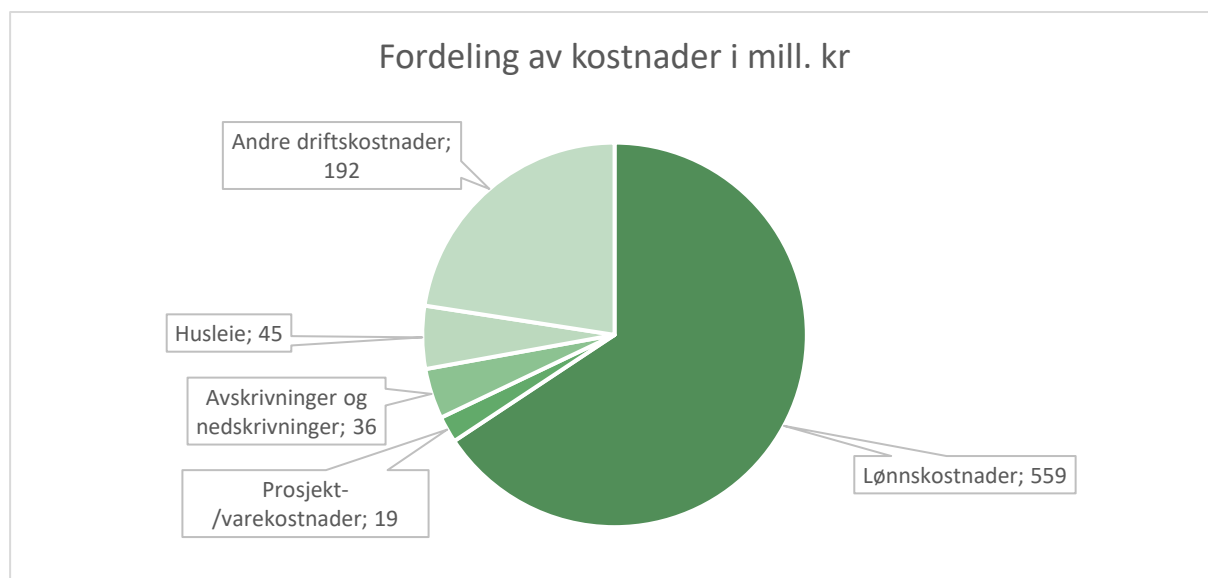

Totale bevilgningsinntekter i 2022 er 403 mill.kr. Bevilgningsinntekter uten Stim EU-midler og husleiekompensasjon via Norges forskningsråd er 386 mill. kr.

Kostnader

De samlede driftskostnadene i 2022 utgjorde 850,5 mill. kr. Lønnskostnaden er den største kostnaden i NIBIO med 559 mill. kr, og dette tilsvarer om lag 66 % av de totale driftskostnadene. Prosjekt-/varekostnader knytter seg utelukkende til leverandørkostnader i oppdragsprosjekter og utgjorde 2 % av de samlede driftskostnadene i 2022. Øvrige driftskostnader er vist i figur og tabell nedenfor:

Driftskostnader 850,5 millioner kroner fordeler seg slik:

2.3.2 Utvalgte volumtall om NIBIOs virksomhet

Antall ansatte i NIBIO

Tabellene nedenfor viser utviklingen i antall ansatte, antall årsverk, samt kjønnsfordelingen i NIBIO.

Antall ansatte i NIBIO 2018-2022, fordelt på kjønn:

Ansatte	2018 Sum	2019 Sum	2020 Sum	2021 Sum	2022 Sum	I % av totalen	2022 Menn	2022 Kvinner	Kvinner i %
Sum	690	683	695	691	708	100	374	334	47

Antall ansatte pr. 31.12.2022. Gjelder personer i aktiv lønn pr. dato.

Antall årsverk i NIBIO 2018-2022, fordelt på kjønn:

Avtalte årsverk	2018 Sum	2019 Sum	2020 Sum	2021 Sum	2022 Sum	I % av totalen	2022 Menn	2022 Kvinner	Kvinner i %
Sum	635	629	644	637	654	100	342	312	47

Avtalte årsverk. Ansatte justert i forhold til stillingsprosent pr. 31.12.2022. Gjelder personer i aktiv lønn pr. dato.

NIBIOs samlede antall utførte årsverk etter KMDs definisjon var totalt 641 i 2022, mot 640 i 2021.

Antall faglige årsverk per rene administrative årsverk utgjorde 6,0 for 2022, mot 6,2 for 2021.

Nyhet 03.03.2022: [Slik kan vi få klimavennlige veksthus.](#) Foto: Erling Fløistad

HMS i NIBIO

Det totale sykefraværet i NIBIO var 4,3 % i 2022. NIBIOs mål for sykefravær er 4,0 %. Fraværet i 2022 er ca. 0,3 % høyere enn sykefraværet i 2021.

NIBIOs ambisjon er et arbeidsmiljø som er inkluderende og gir arbeidsglede. Hovedmål for HMS-arbeidet er å opprettholde et sykefravær under 4 % og samtidig unngå alvorlige personskader. Det er fortsatt viktig for NIBIO å være miljøsertifisert.

Det ble rettet spesielt søkelys på ny arbeidshverdag for kontoransatte og særskilt oppmerksomhet mot god oppfølging av HMS på laboratorier. Det ble anskaffet hybride og nullutslippsbiler i henhold til plan for utfasing av fossildrevne biler.

Vernerunder og risikovurderinger er gjennomført og fulgt opp med relevante tiltak.

NIBIO har i 2022 videreutviklet HMS-opplæring for ledere og verneombud. Det ble avholdt en digital løsning over to dager med gode tilbakemeldinger.

Vitenskapelige publikasjoner

Tabellen nedenfor viser utviklingen i antall vitenskapelige - fagfelleverderte og poenggivende publikasjoner for NIBIO. Antallet varierer som forventet noe fra et år til et annet, for eksempel avhengig av oppstart og avslutning av store prosjekter.

Antall vitenskapelige publikasjoner i 2022 var 340 stk., noe som er ca. 5 % høyere enn langtidsgjennomsnittet (2016-2021). Som året før var det også i 2022 en særlig stor økning i antall nivå-2 publikasjoner. Totalt har vi publisert i 163 ulike tidsskrifter

Publikasjonspoengene i 2022 ligger ca. 4 % over langtidssnittet. Antall publikasjonspoeng per forskerårsverk var 0,85 i 2022 noe som er litt over langtidsgjennomsnittet for NIBIO og høyere enn snittet for hele instituttsektoren.

Vitenskapelig publisering 2016-2022:

Indikatorer	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Snitt 2016-21	2022
Antall publikasjoner	317	351	305	275	358	346	325,3	340
Hvorav antall nivå 2- publikasjoner	44	43	46	41	52	72	49,7	70
Publikasjonspoeng	243,6	281,8	235,9	212,5	274,3	310,1	259,7	270
Publikasjonspoeng/FÅV	0,78	0,87	0,75	0,68	0,89	0,99	0,83	0,85

Tall hentet fra Cristin 13.02.2023. <https://www.cristin.no/statistikk-og-rapporter/nvi-rapportering/index.html>

Annen formidling

Tabellen nedenfor viser et utvalg av andre viktige publiseringskanaler. Akkurat som tidligere år hadde rundt 85 % av NIBIOs rapporter i 2022 en ekstern oppdragsgiver. De resterende 15 % av rapportene var en del av forvaltningsoppgavene vi utfører for LMD. Antall vitenskapelige foredrag viser en stor økning i forhold til pandemiårene 2020 og 2021.

Øvrig vitenskapelig og populærvitenskapelig formidling i NIBIO (2020-2022):

Kanaler	Antall 2020	Antall 2021	Antall 2022
Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser	6	3	9
Kapitler eller artikler i fagbøker, lærebøker konferanserapporter, fagtidsskrift	109	85	60
Rapporter i egen rapportserie	181	210	159
Rapporter i ekstern rapportserie	21	36	22
Rapporter til oppdragsgiver (konfidensielle sluttrapporter)	2	6	5
Vitenskapelige foredrag, fremleggelse av paper/poster	138	186	290
Faglige foredrag, populærvitenskapelige artikler og foredrag	704	638	790
Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker o.l. publisert i tidsskrift, dagspresse	291	222	206

Tall hentet fra Cristin 13.02.2023

NIBIOs synlighet i media. Antall oppslag av ulike typer i årene 2017-2022:

Type omtale	2017	2018	2019	2020	2021	2022
I media totalt ¹⁾	3 993	3 970	4 444	4 227	4 603	4338

1) Medieomtale totalt baserer seg på tall fra Infomedia Nyhetsvarsel, og kan ikke direkte sammenlignes fra år til år fordi dette er søk under stadig tilpassing og kalibrering

3 Årets aktiviteter og resultater

NIBIOs faglige aktivitet skal bidra til et godt kunnskapsgrunnlag for bærekraftig verdiskaping, god forvaltning og politikkutforming, og til å nå hovedmålene i landbruks- og matpolitikken. Vår faglige plattform har en solid forankring både i næringsrettede- og forvaltningsrettede kunnskapsbehov. Denne store faglige bredden gjør instituttet svært relevant i mange av de viktige samfunnsutfordringene som står på dagsorden regionalt, nasjonalt og globalt.

NIBIOs faglige produksjon og aktiviteter bygger opp under de følgende tre delmålene som er:

1) Målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon

Akkurat som tidligere år er det stor variasjon i FoU-prosjektenes størrelse, formål og faglige innretning. FoU-aktivitetene spenner fra grunnforskning og anvendt forskning med brukerorientert fokus, til overvåking, kartlegging, utredninger og analyser for et stort antall brukere, samt rene innovasjonsprosjekter. NIBIO hadde i 2022 nesten 1100 tilskudds- og oppdragsprosjekter, I tillegg er om lag 30 % av den faglige aktiviteten knyttet til den direkte bestillingen fra LMD om forvaltningsstøtte. De resterende aktivitetene består av konkurranse- og oppdragsbaserte FoU-aktiviteter, samt aktiviteter finansiert av grunnbevilgningen som har til formål å øke kompetansen og kvalifisere for FoU-markedet.

NIBIO har en nasjonal faglig beredskapsrolle, blant annet innen plantehelse. Trender innen mat og arealbruk viser også et stort behov for kompetanse og etterspørselen vil trolig øke i årene som kommer. Utfordringene knyttet til klima og forvaltning av areal, vannressurser og natur vil forsterke behovet for forskningsbasert kunnskap, ikke minst sett i lys av behovet for økt, ny verdiskaping.

NIBIO hevder seg godt på de aller fleste konkurransearenaer. Den positive utviklingen internasjonalt fortsetter også i 2022. Tilslagsraten på søknader til Norges forskningsråd er god og til Horisont Europa meget god. Vår desentrale struktur gir inngang i viktige regionale markeder.

2) Kunnskap og kompetanse tilgjengelig for næring og forvaltning

Et viktig mål for NIBIO er at kunnskap og kompetanse skal være tilgjengelig for næring og forvaltning.

Bevilgningen til kunnskapsutvikling, formidling og beredskap fra Landbruks- og matdepartementet til NIBIO var i 2022 rettet inn mot seks hovedområder og var på totalt 253 752 000 kr, inkludert bevilgninger til 'Miljøregisteringer i skog (MiS)' og 'Future Forests'. Hovedområdene og fordelingen mellom dem, framgår av følgende tabell:

Faglig hovedområde	Andel av bevilgningen i 2022
1. Mat- og planteproduksjon	25 %
2. Beredskap, plantehelse og mattrygghet	9 %
3. Skog og utmark	22 %
4. Areal- og genressurser	19 %
5. Kart og geodata	13 %
6. Foretaks-, nærings- og samfunnsøkonomi	12 %

3) En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre

NIBIO skal kombinere rollen som en offensiv aktør i konkurranseutsatte FoU-markeder med rollen som langsiktig leverandør av offentlig finansiert forvaltningsstøtte og beredkapsoppgaver. Dette fordrer effektivitet, ryddighet og robusthet, - både faglig og økonomisk. Samspill med andre FoU-aktører, og god samhandling og dialog med våre brukergrupper er viktig. Likeså vil organisatoriske strukturer og rammevilkårene for styring og kontroll som omgir et statlig institutt være av stor betydning for effektiv drift og grunnleggende soliditet i virksomheten. Effektivitet og ryddighet, samt god dokumentasjon og oppfølging i den daglige driften gis stor oppmerksomhet i NIBIO.

NIBIO har jobbet systematisk for å sikre effektiv drift. Fokusområder er:

- Økt profesjonalisering av prosjektarbeidet fra søknad, gjennomføring til sluttrapportering
- Spesialisering av en rekke prosesser og funksjoner gjennomgående i instituttet
- Tett oppfølging av fagområdene og prosjekter i NIBIO utført i divisjonene
- Ansvarliggjøring av divisjonens faglige produksjon og leveranser
- Stimulerende tiltak rettet mot rekruttering, nyansatte og hospiteringsordninger
- Tett oppfølging og rapportering internt og eksternt på prosjekter, inntekter og kostnader
- Investering i velfungerende IKT løsninger og FoU utstyr innen flere fagområder
- Økonomisk oppfølging og fokus rettet mot NIBIOs målområder i langtidsplanen

Sauer på beite langs Hamningbergveien, Båtsfjord. Foto: Ragnar Våga Pedersen

4 Årsregnskap

4.1 Ledelseskomentarer til Årsregnskap 2022

Årsregnskapet 2022 for NIBIO er utarbeidet i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, de statlige regnskapsstandardene SRS, rundskriv fra Finansdepartementet, og overordnede retningslinjer og krav fra LMD. NIBIOs driftsinntekter for 2022 er 856 458 704 kr. Driftskostnader utgjør 850 484 488 kr, og netto finansinntekter er 58 851 kr. Resultat av periodens aktiviteter er 28 432 457 kr, og dette inkluderer et ekstraordinært utbytte fra salg av Sagabygget på 22 399 390 kr. NIBIOs årsresultat viser et overskudd fra oppdragsvirksomheten på 9 566 520 kr, og er disponert mot opptjent virksomhetskapskapital. Overskudd framkommer som følge av at det på oppdragsprosjekter er innarbeidet en resultatmargin med rimelig fortjeneste, hvor timepris overstiger kostnader. NIBIO har en kostnadsmodell hvor reelle kostnader dokumenteres og belastes den enkelte prosjekttype. Dette for å unngå krysssubsidiering.

Behandling av bevilgnings- og tilskudds prosjekter er i samsvar med SRS 10, og disse inntektene genererer ikke regnskapsmessig resultat for NIBIO.

Bevilgningsrapporteringen på neste side gir oversikt over NIBIOs bevilgninger for 2022, og beholdning på statens konsernkonto per 31.12.22 i Norges Bank.

Inntekt fra bevilgning er økt med 38 mill. kr i 2022, og dette skyldes hovedsakelig økt aktivitet og verdi av timeproduksjon i statsoppdraget, samt økning i prosjektkostnader og investeringer som dekkes av oppdragsgiver og dermed inntektsføres.

Prosjektinntekter fra tilskudd har økt med 29 mill. kr. Hovedårsakene er økt prosjektinngang. Inntekt fra oppdrag er økt med 16 mill. kr. Totalt er inntekter økt med 93 mill. kr hovedsakelig grunnet økt aktivitet, høyere verdi av timeproduksjon, økte prosjektkostnader dekket i prosjekter av oppdragsgiver, økt frøsalg, husleie, og refusjon av strømkostnader.

Nyhet 27.08.2022: [Har trua på norske bjørnebær](#). Foto: Morten Günther

Driftskostnader har økt med 96 mill. kr i 2022, og skyldes økte lønnskostnader og driftskostnader. Økning i lønnskostnader skyldes primært lønnsoppgjøret i 2022. Andre driftskostnader har økt med 57 mill. kr og økning gjelder i hovedsak økte prosjektkostnader på bevilgnings- og tilskudds-prosjekter, økte strømkostnader, og økt husleie.

Det er i 2022, en reduksjon i ubenyttet bevilgning sammenlignet med 2021. Reduksjon i ubenyttet bevilgning følger ledelsens plan, og bruk av ubenyttet bevilgning er øremerket ulike formål innen NIBIOs fagområder, samlokalisering på Ås, og etterslep av eiendomskostnader (H8). Det er viktig å merke seg at flere av tiltakene i planene går over flere år, og spesielt gjelder dette innen eiendom med aktiviteter for samlokalisering på Ås, hvor byggeprosjekter pågår over flere år.

Inntekter og kostnader er omtalt i kapittelet om nøkkeltall i årsrapportens kapittel 2, og i kapittel 3 under avsnitt effektiv drift og økonomisk robusthet. Omtale av effektiv drift og økonomisk robusthet beskriver nå-situasjonen av den økonomiske situasjonen til NIBIO, med diskusjon av potensielle fremtidige utfordringer.

Riksrevisjonen reviderer og bekrefter NIBIOs årsregnskap, og revisjonsberetning publiseres på NIBIOs hjemmesider sammen med årsregnskapet etter 1. mai 2022.

NIBIO forvalter ingen statlige fond, og driver ikke med tilskuddsforvaltning.

Årsregnskapet 2022 for NIBIO, er gjort i økonomisystemet UBW som ble implementert 01.01.2019.

NIBIO følger rapporteringsfrister gitt av Landbruks- og matdepartementet i tildelingsbrev 2022, og virksomhetsinstruks gjeldende fra 1. mars 2021.

Årsregnskapet for 2022 viser bevilgningsrapportering og virksomhetsregnskap med noter. Årsregnskapet gir et dekkende bilde av NIBIOs disponible bevilgninger, og av regnskapsførte kostnader, inntekter, eiendeler og gjeld, i tråd med SRS og DFØ sine føringer.

Arne Rørå, styreleder

Nyhet 31.01.2022: [Vil ferskvannet i Norden tåle det grønne skiftet?](#) Foto: Ragnar Våga Pedersen

4.2 Resultatregnskap

Resultatregnskap		
	31.12.2022	31.12.2021
Driftsinntekter		
Inntekt fra bevilgninger	402 842 355	365 057 431 *
Inntekt fra tilskudd og overføringer	302 028 755	273 509 072
Inntekt fra oppdrag	123 189 182	106 838 715
Salgs- og leieinntekter	11 649 554	8 034 564
Andre driftsinntekter	16 748 859	9 903 209
<i>Sum driftsinntekter</i>	856 458 704	763 342 992 *
Driftskostnader		
Prosjekt-/varekostnader	18 968 411	14 550 180
Lønnskostnader	559 205 952	530 029 379
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	35 769 551	29 672 930
Andre driftskostnader	236 540 573	179 893 156
<i>Sum driftskostnader</i>	850 484 488	754 145 645
Driftsresultat	5 974 216	9 197 347 *
Finansinntekter og finanskostnader		
Finansinntekter	1 770 562	315 671
Finanskostnader	1 711 710	541 373
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	58 851	-225 702
Ekstraordinære finansinntekter (mottatt utbytte)	22 399 390	-
Resultat av periodens aktiviteter	28 432 457	8 971 645 *
Herav resultat av periodens aktivitet (oppdrag)	9 566 520	8 971 645 *
Avregninger og disponeringer		
Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)	-3 533 453	-
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	31 965 910	8 971 645 *
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>	28 432 457	8 971 645 *

* Markerte sammenligningstall for 2021 er noe endret fra hva som tidligere er presentert, grunnet endret vurdering i beregning av resultat fra oppdragsvirksomheten.

4.3 Balanse

Balanse		
	31.12.2022	31.12.2021
EIENDELER		
A. Anleggsmidler		
I Immaterielle eiendeler		
Programvare og lignende rettigheter	14 202 445	20 078 496
Korrigerings merverdiavgift	-416 269	-1 146 007
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>	13 786 176	18 932 489
II Varige driftsmidler		
Husdyr	662 840	662 840
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	10 744 884	10 230 956
Maskiner og transportmidler	16 009 316	11 899 591
Forsøkteknisk utstyr	64 098 099	47 556 348
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	66 558 022	66 435 307
Korrigerings merverdiavgift	-1 790 997	-3 346 705
<i>Sum varige driftsmidler</i>	156 282 164	133 438 336
III Finansielle anleggsmidler		
Investeringer i aksjer og andeler	1 142 845	1 702 395
Andre langsiktige fordringer	1 881 802	1 221 012
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>	3 024 647	2 923 407
Sum anleggsmidler	173 092 988	155 294 232
B. Omløpsmidler		
I Beholdninger av varer og driftsmateriell		
Beholdninger av varer og driftsmateriell	1 505 289	955 567
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>	1 505 289	955 567
II Fordringer		
Kundefordringer	73 727 995	67 931 672
Opptjente, ikke fakturerte inntekter (fra oppdragsprosjekter)	9 248 709	10 117 715
Andre fordringer	12 778 029	10 057 992
<i>Sum fordringer</i>	95 754 733	88 107 379
III Bankinnskudd, kontanter og lignende		
Bankinnskudd	453 005 650	417 974 981
Kontanter og lignende	47 963	39 690
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>	453 053 613	418 014 671
Sum omløpsmidler	550 313 635	507 077 617
Sum eiendeler	723 406 623	662 371 849

Balanse		
	31.12.2022	31.12.2021
STATENS KAPITAL OG GJELD		
C. Statens kapital		
I Virksomhetskapital		
Opptjent virksomhetskapital	69 510 857	37 544 948
<i>Sum virksomhetskapital</i>	69 510 857	37 544 948
II Avregninger		
Avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)	14 096 863	17 630 315
<i>Sum avregninger</i>	14 096 863	17 630 315
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)		
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	170 068 340	152 370 826
Ikke inntektsført bevilgning	199 041 621	214 474 231
<i>Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)</i>	369 109 961	366 845 056
Sum statens kapital	452 717 681	422 020 319
D. Gjeld		
I Avsetning for langsiktige forpliktelser		
Avsetninger langsiktige forpliktelser	-	-
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>	-	-
II Annen langsiktig gjeld		
Øvrig langsiktig gjeld	36 400	54 400
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>	36 400	54 400
III Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	56 319 849	54 315 562
Skyldig skattetrekk	20 139 328	18 778 660
Skyldige offentlige avgifter	23 066 624	21 373 915
Avsatte feriepenger	50 872 291	47 680 895
Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	56 631 595	32 695 413
Mottatt forskuddsbetaling (fra oppdragsprosjekter)	12 286 582	14 980 719
Annen kortsiktig gjeld	51 336 273	50 471 968
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>	270 652 541	240 297 130
Sum gjeld	270 688 941	240 351 530
Sum statens kapital og gjeld	723 406 623	662 371 849

